

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ulrichi Hvtteni Eqvitis Germani Opera Poetica

Hutten, Ulrich von

[Frankfurt am Main], 1538

VD16 H 6395

Ulrichi De Hvttten, Ex Eqvestri Ordine Adolescentis, Carmen emunctiſimum, mores hominum admodum iucundè complectens, cui titulus: Vir Bonus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13027

VL RICH I DE HV T

TEN, EX EQVESTRI ORDINE

Adolescentis, Carmen emunctissimum, mo-

res hominum admodum iucundè com-

plectens, cui titulus: Vir

Bonus.

Cerne novos iultus, rerum studiose nouarum;
Et facili monitus accipe corde meos.
Sæpe mouent melius propiori cognita uisu.
Inspice, sunt tetricis ista uidenda uiris.

§

VIR BONVS.

Multa uident oculi, sed ad interiora remittunt,
Opportuna magis lumina pectus habet.
Rara mihi facies, & solis cognita iustis,
Cura quibus ueri est, iustitiæq; calor.
Nouit Aristides, nouit uir fortis Vlysses,
Et uos Socraticæ candida turba scholæ,
Cunq; Catone, bonus Nasica, & Celius ingens,
Et Cicero Latiae gloria prima toge.
Prudentes nouere uiri, rudis omnia damnat,
Dum damnat, uitæ est nescius ipse suæ.
Si qua rudi tamen est discendi cura, cupitq;
Excolere ignauum nobilitate animum,
Ponat opus uitij plenum, & nitatur in illud,
Vnde decus longæ posteritatis erit.
Consilioq; meo (nihil est præstantius illo)
Incubet, exemplar, quo doceatur, habet.
Non doceo, quæ dura putes, uia leuis eunti est
Ad celebres cultus, perpetuumq; decus.
Triste nihil monitis, nihil insuperabile nostris,
Et faciles aditus, & pia iussa gero.
Adde, quod est nobis uita, spes certa perennis,
Quis nolit paruo magna labore sequi?
Viuimus ancipites, morimur fugacibus horis,
Nec certum est unum uiuere posse diem,
Quando igitur uitæ nequicquam fidimus illi,
Quod potes, æternos uiuere tende dies.
Vtere me, uiues, & si petis ocia, ueris
Disce frui, & si uis uiuere, uiue diu.

Nihil

VIR BONVS.

Nulla salus, corrupta quies, insana cupido
Est animo uitij criminibusq; dato.
Que si forte leues capiunt dulcedine mentes,
Sperne, latent pulchris dira uenena rosis.
Siquid in hijs duri est humane amabile mentis
Non potes inuitus prendere, dura fuge.
Fascinat insanas Veneris lasciuia mentes,
Dulcia pestifero gaudia in ore gerens.
Hec ubi sollicito iuuenes præstrinxit amore,
In subitos casus, insidiasq; trahit.
Furta, doli, metus, ira, neces, contagia, cædes,
Et furie, summum sunt in amore bonum.
Vince igitur flammæ, ut ne capiaris ab illis,
Dum tener est, tenero flumina sparge rogo.
Sed capit, et multos funesta pecunia cogit.
Et placet hanc partem quolibet esse modo,
Cæcus amor rerum est, et non nisi uana libido,
Plena metus, nullo certificata statu.
Quantum opus est, satis esse puta, cogeris ab una,
Morte superuacuas linquere diuitias.
Si qua igitur placeant, nisi sit placuisse decorum,
Effuge, sunt animo retia tensa tuo.
Blanda dabit Veneris, rerum dabit atra cupido,
Perniciosa homini displicitura deo.
Cedat amor rerum, cedat mellita uoluptas,
Solijs et si quid corporis esse uides.
Nec seruire gulæ placeat, nocet esse superbum.
Pone etiam irato frena modumq; animo.

VIR BONVS.

Ne te corripiat sopitam ignauia mentem,
 Semper age, & factis consule ritè tuis,
 Inuidiamq; alijs non unquam intende, ea pestis
 Solum est auctori perniciosa suo.
 Ergo nihil uicij est, quod te seducere possit.
 Si modo, quæ uideas singula, peccus habes.
 Verte acres oculos ad res quascunq; gerendas,
 Et quàm suscipias, perspice cuncta prius.
HINC mihi fixa acies, & acuto lumine solor,
 Quale oculos pictæ lincis habere uolunt.
 Cuncta animi penetro uisu, stata metior acta,
 Et nihil incerta conditione gero.
 Non faciles causas, non res considero uanas,
 Captanturq; oculis non nisi digna meis.
 Utq; malis timear, nec me leue uulgus aberret,
 Torua sub immota lumina fronte premo.
 Viderit insipiens, oris grauitate retactus,
 Notitia sceleris corrueat ille sui.
 Si bonus inspiciat, quod amet, cui pareat ultro
 Inueniet, mentis dexteritate meæ.
SUNT mihi porrectæ foribusq; patentibus aures,
 His nihil obscurum, quale sit, esse potest.
 Utq; immanis aper crescentia gramina scmit,
 Sic capio auditu, uerba relata meo.
 Me potius iuuat aure frui, quàm fungere ore,
 Auditusque procax, est mihi lingua grauis.
 Sæpe moras causor, responsis tempora posco.
 Nec refero, nisi quæ sit tacuisse, malum.

ORB

VIR BONVS.

ORE meo cresci frondentia lilia cernis,
Molior eloquio grandia sepe meo.
Permoueo mentes hominum, uerbisq; pacifco,
Horrida causatrix praelia lingua sedat,
Erudio teneram dulci sermone iuuentam.
Sic aliquis uirides flumine nutrit agros.
Plura ego perficio uerbis, grauioraq; multo,
Quam qui terribili concutit arma manu.
PARTE alia capitis radiantem molior enses,
Iustitiae speciem materiamq; meae.
Si qua minus uerbis potero, ui fungor aperta,
Quiq; nihil iussis paruit, ense luit.
Dum grauis illata est raptis iniuria rebus,
Non nisi consulto pectore bella gero.
Non opibus parco, poena persungor eadem.
Siue habeat diues crimina, siue miser.
QVALE uel est cygni collum, uel quale colubri
Est mihi, quod spacijs profero cuncta suis.
Tarda loquor, meditata prius nihil audeo uerbis,
Tunc ubi consultum est a dere uerba, loquor.
Si quid apud superos oro, licet omnibus illud
Audire, et cuiuis exposuisse uiro.
Nec reticenda deis, homini loquor, undiq; uerus,
Et sine posthabiti suspitione doli.
PECTVS habet Lybici caput, et torua ora leonis
In quosuis casus fortia corda gero.
Non me uersute praecipit audacia linguae,
Non terrent quouis bella minata mado.

VIR BONVS.

Fortis in aduersis animoso robore fungor,
Ut paleæ stolidi sunt mihi bella uiri.
Pectus idem aduersis, eadem sementia rebus,
Quæ fortunati temporis esset solet.
PES mihi, qualis erat quãdoq; Erymanthidos urse,
Quam dedit Arctoo Iuppiter ipse polo.
Pes latus quoniam firmæ constantia mentis,
Debebit iusti rebus adesse uiri.
Nunquam animi uultum muto, nisi tempora poscãt,
Tempore non rebus sanctio nostra cadit.
Sæpe minis tentor, maneoq; immotus ab illis,
Sic Boreas ualidis incubet arboribus.
Adde quòd oblati eadem gero pectora donis,
Quæ tamen in uulgo sæpe ualere solent.
DEX tra tenet clausos oculos, coriũq; reuinctũ,
Non tribuo, nisi quod fasq; decusq; iubent.
Parcus in immeritos ego sum, dextraq; tenaci
Non sino inutiliter parta labore rapi.
At largus, si quando decet, si inuitor honore,
Hinc iacit inuisum larga sinistra stipem
Pauperibus dono, per egentes largior amicos,
Et teneo, superet quod mihi, quodq; meis.
VESTIBVS incedo cultis, uetorq; decenter,
Et placet ornatus, mundiciæq; mihi.
Non tamen ut molli uidear malè tectus amictu,
Veste tegor, fortis quam decet esse uiri.
Consueui in gestu pulchrum seruare decorem,
Hoc solet intentos conciliare animos.

VERSIFICANDI.

At si quid turpe est, medioq; inamabile uulgo,
Dedecet, & magnis officit ingenijs.

VLRICHI DE HV T.

TEN, EQVITIS GERMANI, DE
arte uersificatoria Carmen Heroicum.

Quis modus, & quæ sint seruãdo in carmine leges,
Et quo quæq; suum distendat syllaba tempus,
Littera quas uires habeat, quoq; ordine mutet,
Omnia discutiam paucis, huc læta iuuentus
Verte animi uotum, sitibundasq; imbue fauces.
Non, quia præterea scriptum nihil utile dicam,
Sed, quia munus habes, animo gratante profectum,
Improbet ista licet, cui mentem insana libido
Carpendi studio uexat, mihi fama trahatur,
Inq; dies mihi perstet honos, mihi gloria surgat,
Qui uelit inuideat, seq; hoc moerore fatiget.

Bedentia
tie capta
tio.

Littera apud Latios isto discrimine fertur
Vocalis Criticos, quod uoces integra reddat,
Tales quinq; putant, y Græca exinde retracta.
Consona, quod uoces nil mutans adiuuat ipsas,
In se nulla tamen, nisi uo cibus addita rectis.
Harum aliqua nobis uanos referuntur ad usus,
Quæ sint, discite breui, quibus e non assonat ipsis.
Otamen u iunctum stat in usu crebrius illo,
Ut sequor, ut quoniã, uetus est scripsisse calendas.
Et nota nonnullis uenit aspiratio uerbis.

Litteræ
Vocales.

Consonantes.

Hæc